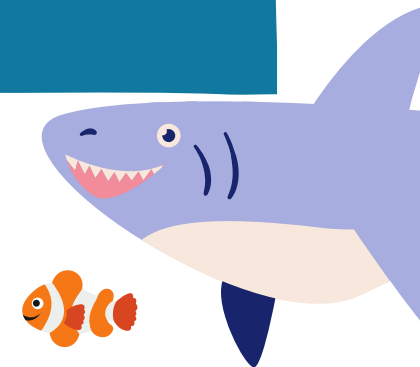
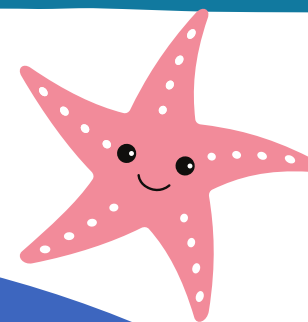
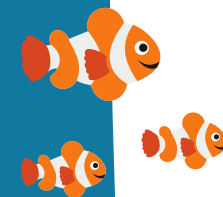
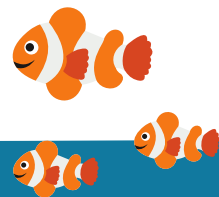

RYBACTWO W GMINIE CHODZIEŻ

Ostoja ptactwa na stawach
Refugialgebiet der Vogel auf den Teichen

Duże ilości paszy dowozi traktor
Große Futtermengen bringt der Traktor

Karmienie ryb
Fischfüttern

W gminie Chodzież rybactwo koncentruje się od niepamiętnych czasów w dolinie Strugi Oleśnickiej. Rybacką „stolicą” gminy jest wieś Oleśnica. Mają w niej swoją siedzibę dwa gospodarstwa rybackie, prowadzące sprzedaż sezonową karpia. Gospodarstwa nie są nastawione na turystów, nie prowadzą łowisk ani rybnej gastronomii nie ma możliwości ich zwiedzania. Widoczne dla wszystkich są prowadzone przez nie stawy, będące ozdobą krajobrazu.

Jednym z nich jest Gospodarstwo Rybackie Karp.

Krajobraz Doliny Strugi Oleśnickiej chociaż wygląda bardzo naturalnie, jest dziełem człowieka. Znajdujące się tutaj stawy zostały usypane na przestrzeni ostatnich 200 lat w wyniku pracy rąk ludzkich. Zaczęło się skromnie, od wyrobiska po wykopanej rudzie darniowej, którą przetapiano w prymitywnych piecach. Wyrobisko ze względu na podmokły teren wypełniło się wodą, co natchnęło ówczesnych użytkowników terenu do usypiania grobli i spiętrzenia wody w staw rybny. Przypuszcza się, że obecny Staw Młyński był pierwszym z całego szeregu stawów obecnie wypełniających szczelnie okolice Oleśnicy. Kolejne pokolenia sypały groble tworząc nowe stawy. Ta praca jest kontynuowana do dzisiaj – działające współcześnie gospodarstwa rybackie dbają o groble, pilnując aby nie uciekała im cenna woda.

Większość stawów powstała po II wojnie, wskutek działalności Państwowego Gospodarstwa Rybackiego. Po jego likwidacji pozostały majątek wykupiły prywatne podmioty.

Stawy w dolinie funkcjonują w systemie paciorkowym, to znaczy, że na podobieństwo paciorków różańca „nanizane” są jeden za drugim w taki sposób, że każdy kolejny w układzie staw zasilany jest wodą z leżącego powyżej niego stawu. Jest to system pozwalający na wykorzystywanie nawet niewielkich cieków wodnych i małych źródeł, których duża ilość wypływa ze zboczy moreny czołowej. System ten ciągnie się od osady leśnej Cisze aż do Noteci.

Obecnie stawy pokrywają powierzchnię około 200 ha. Najmniejszy staw ma powierzchnię zaledwie 0,2 ha, największy 29 ha. Własnej nazwy poza Stawem Młyńskim doczekały się Mała i Duża Papiernia, Batory, Zygmunt i Bażantarnia. Pozostałe stawy mają swoje numery porządkowe. Są to typowe stawy karpiove, w których oprócz karpia spotykamy szczupaka, lina, amura i suma. Karp jest hodowany w cyklu 3 sezonów; pierwszego roku wpuszcza się narybek, który po przeziimowaniu jest tzw. krocziem (jednorocznym karpem), po kolejnym zimowaniu nabiera masy i zostaje sprzedany. Dlatego w obiekcie zawsze mamy karpie z 3 roczników.

Gospodarstwo prowadzi sprzedaż karpia w sezonie jesiennym i zimowym do Świąt Bożego Narodzenia. Odłowy zaczynają się pod koniec września. Gospodarstwo jest średniej wielkości gospodarstwem w skali

naszego kraju; w innych stronach zdarzają się takie, w których jeden staw jest większy niż 200 ha.

Poza znaczeniem gospodarczym, ważniejsze dla środowiska jest znaczenie przyrodnicze stawów. Rybak śródlądowy „obsługuje” przyrodę; karp żywi się głównie pokarmem naturalnym, działalność jest mocno uzależniona od przyrody. Poza pokarmem naturalnym karp dokarmiany jest zbożem (oprócz żyta i kukurydzy) i nasionami roślin strączkowych; karmienie odbywa się co drugi dzień. Pasza z uwagi na duże ilości dowożona jest przyczepą rolniczą.

Stawy to spotkanie trzech żywiołów: wody, ziemi i powietrza. To także miejsce bytowania i żerowania różnych gatunków, którym działalność człowieka stworzyła dogodne warunki; zboże, którym okarmia się ryby przyciąga łabędzie, kaczki nurkujące, liczne są też drapieżniki od pospolitych jak lis po rzadsze jak wydra i wilk. Ptaki drapieżne począwszy od orla bielika, przez myszolowy, kanie mają tutaj również dogodne warunki bytowania.

Na stawach „klusują” też ptaki żywiące się rybami: czapla siwa i kormoran, które na terenie stawów wyjęte są spod ochrony. Ochronie na stawach nie podlega też bóbr.

Nie do przecenienia są walory krajobrazowe stawów; przejeżdżających drogą krajową 11 przez obniżenie Strugi Oleśnickiej zachwyca widok nieskończonych zda się połaci wody, stad łabędzi i łysiek żerujących na stawach oraz krążących wysoko w górze ptaków drapieżnych wypatrujących zdobyczy.

Wszystko to zawdzięczamy powtarzającej się w rytmie pór roku pracy rybaków. Zamyka się ona w powtarzalnym cyklu, który zaczyna się na wiosnę napełnianiem stawów wodą (zalewaniem); po nim następuje zarybianie – wpuszczenie narybku lub krocza do stawów. Następuje czas karmienia, ciągnący się przez letnie miesiące. Odbywa się ono w sposób tradycyjny, z łodzi płynącej po stawie wzdłuż ustalonej ścieżki, wyrzucana jest pasza dla ryb. Jesień to czas odłowów, które ciągną się przez kilka miesięcy w celu zmagazynowania odpowiedniej ilości karpia na wigilijny stół. W trakcie odłowów woda ze stawów zostaje spuszczone, a stawy poprzez odpowiednie zabiegi (wapnowanie) zostają osuszone w celu odbudowy ich żyzności.

Rola stawów jest ogromna i ma wielkie znaczenie dla kształtowania walorów krajobrazowych, mikroklimatu, bogactwa przyrodniczego. Turysto - pamiętaj, że stawy to złożony system przyrodniczy, który należy utrzymywać w odpowiednim stanie! Wędrówki między stawami wprowadzają zakłócenia w jego funkcjonowaniu.

Podziwiamy stawy z daleka i z miejsc do tego wyznaczonych; między stawami w Oleśnicy, drogą do Trojanki prowadzą szlaki turystyczne, dotrzemy nimi do dawnej osady Papiernia ciesząc oczy i uszy bogactwem otaczającej nas przyrody.

Stawy w Oleśnicy
Karpfenteiche in Oelsnitz

Staw Batory

Karp na kracie

Przepis pochodzi z gospodarstwa Karp. Coroczną tradycją na zakończenie odłowów jest zimowe pieczenie karpia na kracie. Przepis jest bardzo prosty i łatwy do wykonania.

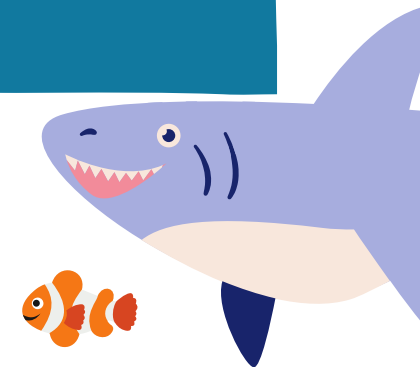
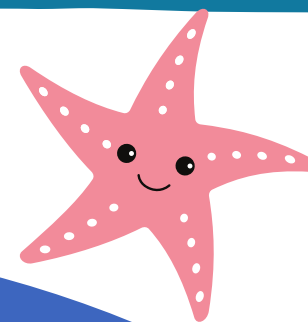
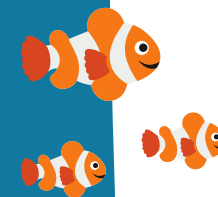
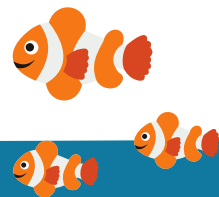
Płaty karpiove przygotowujemy dzień wcześniej obsypując je solą i małą ilością pieprzu obkładamy je dużą ilością cebuli. Następnego dnia zawijamy je w folię aluminiową i pieczemy nad ogniem (ognisko lub grill) na kracie, nie dodając żadnej panierki. Kiedy ryba zacznie „strzelać” jest gotowa do spożycia. Smacznego .

Gospodarstwo RYBA

Profil produkcji gospodarstwa jest inny, niż opisanego wcześniej. Zajmuje się sprzedażą ryb ozdobnych i produkcją narybku ryb jesiotrowatych. Gospodarstwo nie ma problemów z wodą, na jego terenie znajdują się leśne źródła pod dostatkiem dostarczające wody do obiektu. Gospodarstwo posiada własną wylęgarnię, gdzie produkowany jest narybek. Narybek sprzedawany jest do wielu krajów na całym świecie, m.in. w Ameryce Południowej i Azji. W 1995 r. część stawów kupił dr nauk przyrodniczych, ichtiolog Eugeniusz Bogdan. Na terenie firmy czynny jest sklep, gdzie można kupić świeże ryby.

RYBACTWO W GMINIE CZARNKÓW

Gospodarstwo rybne Osuch
Fischzucht in Malzmühle

Gospodarstwo rybne Osuch
Fischzucht in Malzmühle

Zawody wędkarskie w Osuchu
Angelwettbewerb in Malzmühle

RYBACTWO W GMINIE CZARNKÓW

W gminie Czarnków produkcję rybną na własne potrzeby oraz okolicznych mieszkańców prowadzi gospodarstwo agroturystyczne Pana Fąferka.

Gospodarstwo agroturystyczne Osuch mieści się w malowniczej okolicy, na skraju łąk noteckich prawie na przedmieściach Czarnkowa. Od szosy oddziela je wysoki nasyp dawnej linii kolejowej z Czarnkowa do Ujścia. Posesja na której się mieści jest bardzo zadbaną, ozdabiają ją wypielegnowane rośliny i malownicze zakątki.

Gospodarstwo prowadzi hodowlę ryb (karpie, liny, sumy, szczupaki) na potrzeby swoich gości i okolicznych mieszkańców. Na niewielkim strumieniu spływającym z pobliskiej wysoczyzny morenowej już w latach przedwojennych utworzono kilka stawów zmieniając bieg strumienia i prostując go podobnie jak pobliską Notec. Początkowo na obiekcie było 5 stawów, w ostatnich latach wykopano dwa kolejne zasilane wyłącznie wodami gruntowymi łąk noteckich.

Gospodarstwo nastawione jest na obsługę imprez i uroczystości rodzinnych i towarzyskich Współpracuje z kołami wędkarskimi organizując dla ich członków zawody wędkarskie. Na terenie gospodarstwa znajduje się sala biesiadna z zapleczem gastronomicznym znakomita do organizacji imprez okolicznościowych. Oryginalnie prezentuje się wiata na wodzie kryta strzechą wynajmowana na kameralne spotkania. Gospodarstwo korzysta za pośrednictwem Lokalnych Grup Rybackich z dotacji na rozwój swojej działalności; w poprzednim okresie była to LGR Warta – Noteć, obecnie LGR Nadnotecka Grupa Rybacka. Ostatnią inwestycją gospodarstwa jest budowa dwóch domków letniskowych z wyposażeniem, które pierwszych gości przyjmą już w czerwcu 2020 r. Planowane są kolejne inwestycje, m.in. w fotowoltaikę, co zapewni ogrzewanie domków w chłodniejszej porze roku a latem zadba o klimatyzację ich wnętrza.

MDW E 70

Międzynarodowa Droga Wodna MDW E -70 to projekt łączący zachodnią Europę z Kaliningradem. Rozpoczyna się w Rotterdamie i aż do granic Polski spełnia wymagania stawiane tego typu drogą wodnym (dostępna dla statków długości 80 metrów i 9,5 metra szerokości). W Polsce prowadzi ona dolną Odrą, Wartą i Notecią, dalej przez Kanał Bydgoski Wisłą. W naszym kraju droga wodna spełnia wymagania niższej klasy (szerokość szlaku wodnego 16 do 25 metrów, gwarantowana głębokość 1,2 -1,5 metra!, prześwity pod mostami 3,5 -4 metry). Na Noteci leżącej na MDW E 70 znajduje się 28 stopni wodnych, najnowszy z nich oddany w 1999 r. to śluza Czersko Polskie w Bydgoszczy. Pozostałe pochodzą z przełomu XIX/XX w. i są atrakcyjnym zabytkiem techniki.

Przetwarzały dziejowe zawieruchy w stanie prawie niezmienionym. Nadal otwieranie i zamykanie bram na śluzach odbywa się ręcznie...

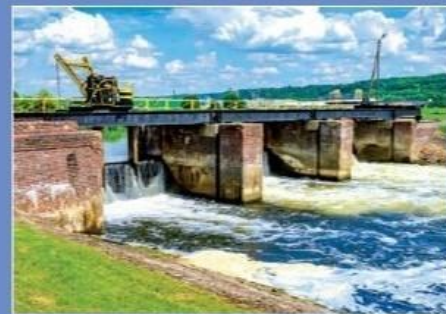
Dobre jest zagospodarowanie turystyczne odcinka Dolnej Noteci; znajduje się na niej 8 miejscowości portowych, przystanki wodne i mariny.

Na obszarze NGR są to:

- Na 175,1 km, w Drawsku czeka otwarta w 2011 r. przystań Yndzel z ruchomymi pomostami, ślipem, z dostępem do mediów (energia elekt. i woda), miejscami noclegowymi i sanitariatami. Można wynająć sprzęt wodniacki. Można też zaciemować tuż za mostem w Drawsku (174 km). Kilkanaście kilometrów dalej, można zatrzymać się w Wieleniu (162,2 km) poniżej mostu.
- Przystanek wodny w Wrzeszczynie, wiata z zapleczem sanitarnym, przyłącze wodociągowe i energetyczne, bezodpływowy zbiornik na nieczystości ciekłe, pomost pływający oraz miejsce na ognisko. Zaplecze sanitarne wykonano z naturalnych materiałów, a podstawowym budulcem było drewno.
- W Czarnkowie są dwie dogodnie lokalizacje do cumowania. Na 132,2 km znajduje się 70-metrowe nabrzeże stoczni z dostępem do wody, energii elekt., sanitariatów, pochylni i dźwigu do ślipowania. Sto metrów dalej (132,1 km) znajduje się monitorowana marina z pełnym zapleczem socjalnym, sanitariatami, ślipem, warsztatami, wypożyczalnią sprzętu, punktem odbioru nieczystości. Kolejna przystań z kamiennym nabrzeżem znajduje się na 131,9 km, bardzo blisko stacji paliw. PRZYSTAŃ W CZARNKOWIE, przy ul. Rybaki. Obiekt posiada miejsce przeznaczone do cumowania jednej jednostki o długości do 26 m oraz pływające pomosty, przy których cumować może do 25 jachtów i łodzi o długości do 8 m. Dodatkowo pole namiotowe i wypożyczalnia kajaków. Obiekt przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych.
- W Ujściu znajduje się basen portowy (106,2 km), pomost cumowniczy (105,9 km) z dostępem do energii elekt. i wody i miejsce na postój (105,8 km) za mostem drogowym.

Na Dolnej Noteci funkcjonuje 14 śluz, w tym 11 na obszarze NGR:

- Stopień Krzyż – śluza nr 22 (176,20 km). Spad 1,85 m. Śluza stanowi dogodnie miejsce postojowe, istnieje możliwość pobrania wody i prądu. Obiekt wybudowano w 1913 r. tel. 67 256 42 54
- Stopień Drawsko – śluza nr 21 (170,97 km). Spad 1,6 m. Obiekt wybudowano w 1898 r. tel. 67 256 96 41
- Stopień Wielen – śluza nr 20 (161,50 km). Spad 1,93 m. Obiekt wybudowano w 1913 r. tel. 67 256 10 65
- Stopień Wrzeszczyna – śluza nr 19 (155,53 km). Spad 1,55 m. Obiekt wybudowano w 1913 r. tel. (0-67) 256 10 96

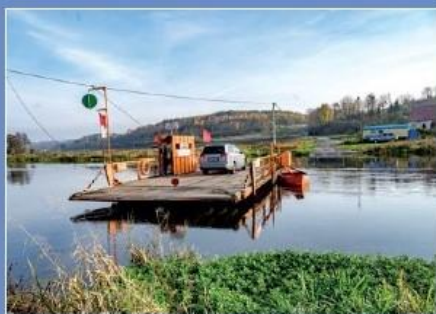
Jaz na Noteci
Stauwehr an der Netze

Marina czarnkowska
Marina in Czarnikau

Śluza na Noteci
Schleuse an der Netze

Prom noteci w Ciszewie
Netze Fähre in Ciszewo

Prom noteci w Walkowicach
Netze Fähre in Walkowice

Śluza Lipica
Schleuse in Lipica

- **Stopień Rosko** – śluza nr 18 (148,84 km). Spad 1,53 m. Siedziba Nadzoru Wodnego w Lipicy. Obiekt wybudowano w 1898 r. tel. 67 256 37 27
- **Stopień Mikołajewo** – śluza nr 17 (143,14 km). Spad 1,97 m. Obiekt wybudowano w 1913 r. tel. 67 255 18 13
- **Stopień Pianówka** – śluza nr 16 (136,21 km). Spad 2,18 m. Obiekt wybudowano w 1915 r. tel. 67 255 31 96
- **Stopień Lipica** – śluza nr 15 (128,33 km). Spad 1,69 m. Obiekt wybudowano w 1895 r. tel. 67 255 16 06
- **Stopień Romanowo** – śluza nr 14 (122,66 km). Spad 1,59 m. Obiekt wybudowano w 1912 r. tel. 606 77 41 43
- **Stopień Walkowice** – śluza nr 13 (117,73 km). Spad 1,84 m. Obiekt wybudowano w 1913 r. tel. 606 77 41 42
- **Stopień Nowe** – śluza nr 12 (111,86 km). Spad 1,71 m. Obiekt wybudowano w 1896 r. Przy jazie bunkier z czasów II wojny światowej. tel. 67 284 01 32

Na obszarze NGR na Noteci czynne są promy:

- Walkowice – Radolin (119,6 km). Prom górnołiniowy o niewielkiej ładowności do 10 ton, Czynny w dni powszednie od pn. do pt. w godz. 8.00 – 15.00.
- Ciszewo – Gajewo (141,2) Prom górnołiniowy w ciągu drogi wojewódzkiej nr 153. Czynny w dni powszednie od pn. do pt. w godz. 8.00 – 17.00.

JEDZMY RYBY

PSTRĄG W MIODZIE ZAPIEKANY

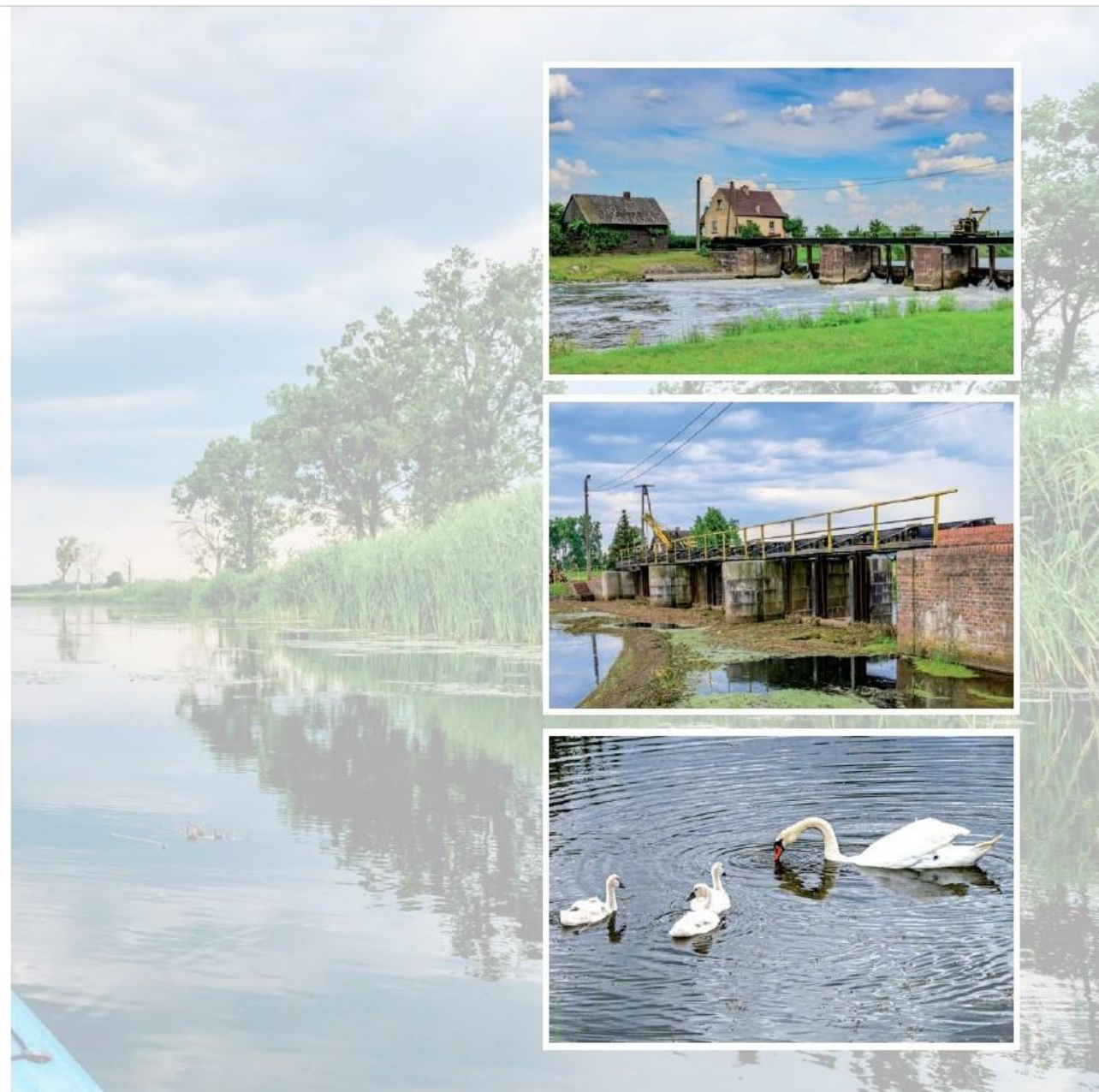
Składniki:

3 jednoosobowe pstrągi (znaczy jeden pstrąg na osobę),
mąka (do obtoczenia pstrąga), sól, oliwa, masło,
miód (najlepiej płynny), migdały, orzechy włoskie, laskowe itp.

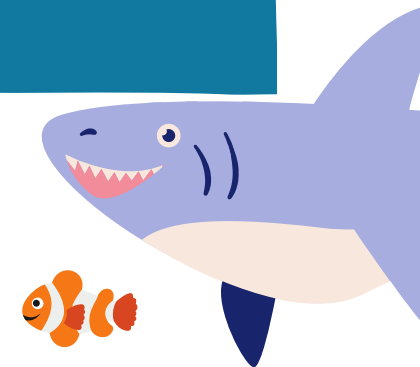
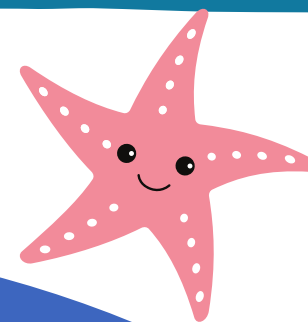
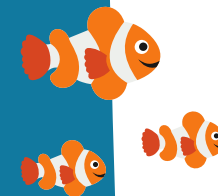
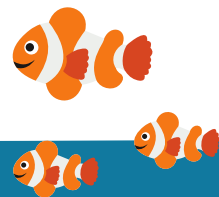
Pstrągi najpierw patroszymy, myjemy, suszymy, solimy, obtaczamy w mące i smażymy na oleju. Następnie układamy w brytfannie lub szklanym naczyniu jeden obok drugiego (ja wolę szklaną brytfannę, nie trzeba później przekładać). Polewamy płynnym miodem i posypujemy pokruszonymi orzechami. Zapiekamy w temp. ok. 180-190 st. C przez 10-15 min. W tym czasie na patelni robimy sos:

1 łyżka masła,
sok z 1 pomarańcza,
sok z 1/2 cytryny,
2-3 łyżki miodu,

wszystkie składniki podgrzewamy i mieszamy do połączenia ze sobą. Po wyjęciu pstrągów z piekarnika polewamy je sosem. Ozdobić można plasterkami cytryny i pomarańcza oraz czynnym zielonym.

RYBACTWO W GMINIE DRAWSKO

NADNOTECKA GRUPA RYBACKA

Stowarzyszenie Nadnotecka Grupa Rybacka (NGR) powstało w dniu 27 lipca 2009 roku przy udziale przedstawicieli sektora rybackiego i wsparciu lokalnych władz samorządowych. W latach 2010-2015 NGR wdrażała Lokalną Strategię Rozwoju Obszarów Rybackich na terenie siedmiu gmin, z których tylko pięć pokrywa się z obecnym obszarem. W 2015 roku minął czas obowiązywania LSROR, której realizacja zaowocowała wieloma przedsięwzięciami mającymi pozytywny wpływ na rozwój obszaru NGR. Wobec możliwości wykorzystania środków unijnych kolejnej perspektywy finansowej Programu Operacyjnego „Rybnictwo i Morze 2014- 2020”, NGR podjęła się opracowania Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność na kolejne lata.

17 maja 2016 roku podpisano umowę z Samorządem Województwa Wielkopolskiego na jej realizację, na mocy której Stowarzyszenie NGR w ramach Programu Operacyjnego „Rybnictwo i Morze” 2014-2020 ze środków Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego pozyskało kwotę 12.000.000,00 PLN. NGR zamierza rozdysponować przyznane środki na realizację operacji w ramach LSR, wdrożenie projektów współpracy oraz koszty bieżące i aktywizację. Środki będzie można przeznaczyć na działania służące wzmocnieniu potencjału sektora rybackiego na obszarze NGR, zwiększenie atrakcyjności i konkurencyjności turystycznej obszaru NGR oraz poprawę jakości życia społeczeństwa obszaru NGR poprzez aktywizację oraz rozwój przedsiębiorczości.

NGR wdraża LSR w ramach PO „Rybnictwo i Morze” na obszarze 7 gmin członkowskich, tj.: Drawsko, Krzyż Wlkp., Szydłowo, Trzcianka, Wielen, Chodzież i Czarnków. Teren Gmin wchodzący w skład NGR to obszar, którego największym atutem turystycznym jest przyroda: lasy zajmujące połowę powierzchni, liczne jeziora i gęsta sieć rzek. Sieć szlaków do uprawiania różnego rodzaju wędrówek (pieszych, rowerowych, kajakowych, konnych) uzupełniana jest o elementy infrastruktury turystycznej, przybywa też miejsc noclegowych i placówek gastronomicznych. Liczne jeziora na tym terenie przyciągają wędkarzy, a rzeki o przebiegu górskim (Piława, Dobrzyca, Bukówka) dają też możliwość łowienia ryb łososiowatych. Tutejsze lasy słyną z bogactwa runa leśnego. Kajakarze korzystają z popularnych szlaków Gwdy oraz jej dopływów: Dobrzyca, Piława i Rurzyca, ale na wytrawnych wodniaków czekają też inne, trudniejsze rzeki: Bukówka, Krępa, Łonnica, Człopica.

RYBNICTWO

Odłowy ryb na terenie NGR
Fischfang auf dem Gebiet der Netzer Fischer Gruppe (NGR)

Odłowy ryb na terenie NGR
Fischfang auf dem Gebiet der Netzer Fischer Gruppe (NGR)

Odłowy ryb na terenie NGR
Fischfang auf dem Gebiet der Netzer Fischer Gruppe (NGR)

RYBNICTWO

Stawy gospodarstwa Kwiejce - Karpniki
Teiche des Fischereibetriebes Kwiejce - Karpniki

Stawy gospodarstwa Kwiejce - Karpniki
Teiche des Fischereibetriebes Kwiejce - Karpniki

Stawy gospodarstwa Kwiejce - Karpniki
Teiche des Fischereibetriebes Kwiejce - Karpniki

Na terenie NGR łącznie funkcjonuje około 50 podmiotów rybackich, w tym 43 to hodowcy stawowi, a 7 to użytkownicy jezior. Całkowita wartość produkcji to ponad 11,5 mln PLN.

GOSPODARSTWA RYBACKIE

Na terenie gminy Drawsko działają dwa gospodarstwa rybackie:

Gospodarstwo Rybackie „Kwiejce - Karpniki”, Kwiejce 35, www.kwiejce.pl, tel. 67 256 3355

Gospodarstwo obejmuje 4 stawy o nieregularnych brzegach, położone wśród lasów, o łącznej powierzchni 36 ha i objętości ok. 500 000 m³ wody. Na południowym krańcu gospodarstwa znajdują się źródła, które dają początek rzecze Człapia (Hamerka). Przepływając przez stawy, zasila je w wodę, jest również naturalną granicą województw lubuskiego i wielkopolskiego.

W gospodarstwie prowadzona jest kompleksowa produkcja rybacka: wylęg, produkcja materiału zarybieniowego, hodowla ryby konsumpcyjnej. Oprócz działalności rybackiej prowadzimy gospodarstwo agroturystyczne, a na naszych łakach realizowane są programy ochrony rzadkich gatunków ptaków (czajka i bekaszyszyk).

Historia: Historia powstania obiektu sięga roku 1979, gdy Gospodarstwo Rybackie w Oleśnicy postanowiło wybudować stawy rybne, będące równocześnie zbiornikami wody na wypadek pożaru Puszczy Noteckiej. Całkowita powierzchnia zbiorników miała wynosić ok 60 ha. Do 1989 roku wybudowano tylko część i na tym zakończono budowę. Od 1994 roku gospodarstwo przeszło w ręce prywatne i jest gospodarstwem rodzinnym.

Gatunki dominujące: karp, lin, szczupak

Pozostałe gatunki: płoć, amur, karaś, okoń

Na terenie obserwować można wiele gatunków ptaków w ich naturalnym środowisku. Są to między innymi: bielik zwyczajny, zimorodek, bekaszyszyk, czajka, żuraw, czapla siwa i wiele innych.

Gospodarstwo Rybackie Józef Karczewski

Na stawach wzdłuż strugi, wpadającej do Noteci w Drawskim Młynie od wielu wieków prowadzona jest hodowla ryb. Nazwy niektórych ze stawów wzmiankowane były w dokumentach pochodzących z XVI w. Są to stawy typu karpiego o własnych nazwach, takich jak „Staw przy szosie”, „Żydowski Staw”. Na strudze w przeszłości funkcjonował

młyn Zawada, po którym pozostało spiętrzenie wody oraz budynek gospodarczy. Kompleks stawów jest bardzo malowniczy.

Stawy Zawada – kompleks stawów, powierzchnia ponad 50 ha, w tym lustra wody ponad 36 ha.

Hodowane gatunki: karp, amur, lin, karaś.

Ponadto w gminie Drawsko prowadzona jest gospodarka rybacka na następujących jeziorach:

- Gospodarstwo jeziorowe Jezioro Workulskie
- Gospodarstwo jeziorowe Jezioro Orzełek
- Gospodarstwo jeziorowe Jezioro Perskie

LESZCZ PO SUWALSKU

100 dag leszcza,
1 dag maki, 6 dag tłuszczu, 10 dag cebuli, 7 dag marchwi,
5 dag selera, 6 dag pietruszki, 25 dag ziemniaków, 3 dag ketchupu, sól, pieprz.

Rybę filetować, wyporcjować, oprószyć solą, pieprzem, mąką i lekko obsmażyć. Drobną pokrojoną cebulę poddusić na tłuszczu. Dodać pozostałe, pokrojone w kostkę warzywa podlać i dusić na półmiękkko. Włożyć ziemniaki pokrojone w kostkę. Gdy ziemniaki będą miękkie, dodać ketchup, przyprawić do smaku. Włożyć rybę i dusić około 15 min. Podawać z ryżem.

LIN A LA MONATOWA

1 kg lina,
sól, mąka, tłuszcz do obsmażenia, 8 młodych ziemniaków
Sos:
1 cebula, 10 dag pieczarek, 1 łyżka maki, 1 łyżka masła,
1 szklanka wywaru z włoszczyzny lub bulionu z kostki, 1 kieliszek wytrawnego wina

Rybę oczyścić, posolić, pokroić na porcje, obtoczyć w mące i obsmażyć ładnie rumieniąc. Przygotować sos: drobną posiekaną cebulę udusić w maśle razem z pieczarkami pokrojonymi w paseczki. Gdy lekko zrumienią się, posypać mąką, rozprowadzić wywarem i zagotować mieszając. Następnie przełożyć sos do większego płaskiego rondla, doprawić do smaku solą, wlać wino, włożyć rybę oraz obrane i pokrojone na ćwiartki ziemniaki. Przykryć rondel i dusić na średnim ogniu przez 17-20 min.

RYBACTWO

Stawy Zawada
Teiche in Zawada

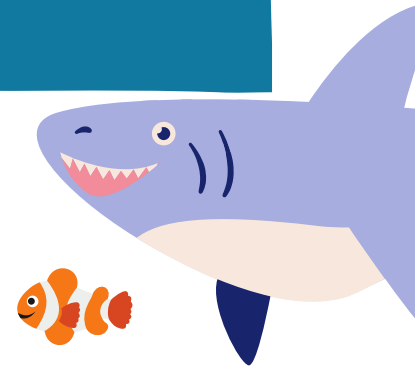
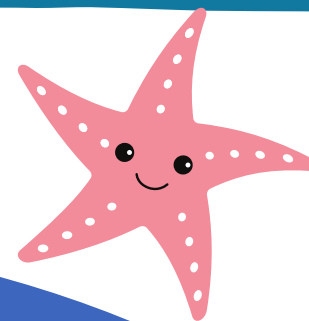
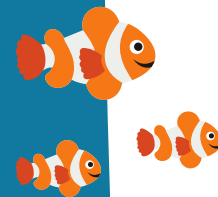
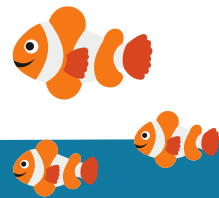
Stawy Zawada
Teiche in Zawada

Stawy Zawada
Teiche in Zawada

RYBACTWO W GMINIE KRZYŻ WLKP.

NADNOTECKA GRUPA RYBACKA

Stowarzyszenie Nadnotecka Grupa Rybacka (NGR) powstało w dniu 27 lipca 2009 roku przy udziale przedstawicieli sektora rybackiego i wsparciu lokalnych władz samorządowych. W latach 2010-2015 NGR wdrażała Lokalną Strategię Rozwoju Obszarów Rybackich na terenie siedmiu gmin, z których tylko pięć pokrywa się z obecnym obszarem. W 2015 roku minął czas obowiązywania LSROR, której realizacja zaowocowała wieloma przedsięwzięciami mającymi pozytywny wpływ na rozwój obszaru NGR. Wobec możliwości wykorzystania środków unijnych kolejnej perspektywy finansowej Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze 2014- 2020”, NGR podjęła się opracowania Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność na kolejne lata.

17 maja 2016 roku podpisano umowę z Samorządem Województwa Wielkopolskiego na jej realizację, na mocy której Stowarzyszenie NGR w ramach Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze” 2014-2020 ze środków Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego pozyskało kwotę 12.000.000,00 PLN. NGR zamierza rozdysponować przyznane środki na realizację operacji w ramach LSR, wdrożenie projektów współpracy oraz koszty bieżące i aktywizację. Środki będzie można przeznaczyć na działania służące wzmocnieniu potencjału sektora rybackiego na obszarze NGR, zwiększenie atrakcyjności i konkurencyjności turystycznej obszaru NGR oraz poprawę jakości życia społeczeństwa obszaru NGR poprzez aktywizację oraz rozwój przedsiębiorczości.

NGR wdraża LSR w ramach PO „Rybnactwo i Morze” na obszarze 7 gmin członkowskich, tj.: Drawsko, Krzyż Wlkp., Szydłowo, Trzcianka, Wieleń, Chodzież i Czarnków. Teren Gmin wchodzący w skład NGR to obszar, którego największym atutem turystycznym jest przyroda: lasy zajmujące połowę powierzchni, liczne jeziora i gęsta sieć rzek. Sieć szlaków do uprawiania różnego rodzaju wędrówek (pieszych, rowerowych, kajakowych, konnych) uzupełniana jest o elementy infrastruktury turystycznej, przybywa też miejsc noclegowych i placówek gastronomicznych. Liczne jeziora na tym terenie przyciągają wędkarzy, a rzeki o przebiegu górskim (Piława, Dobrzyca, Bukówka) dają też możliwość łowienia ryb łososiowatych. Tutejsze lasy słyną z bogactwa runa leśnego.

Kajakarze korzystają z popularnych szlaków Gwdy oraz jej dopływów: Dobrzyca, Piława i Rurzyca, ale na wytrawnych wodniaków cze-

RYBNACTWO

*Potrawy rybne
Fisch Gerichte*

*Praca rybaków
Fischer an der Arbeit*

*Praca rybaków
Fischer an der Arbeit*

RYBNACTWO

*Jezioro Jelenia Krew
Tunickel –See*

*Jezioro Przesieki
Schulz –See in Prossekel*

*Jezioro Radzyń Wielki
Groß Ratzig –See*

kają też inne, trudniejsze rzeki: Bukówka, Krępa, Łomnica, Człopica. Na terenie NGR łącznie funkcjonuje około 50 podmiotów rybackich, w tym 43 to hodowcy stawowi, a 7 to użytkownicy jezior. Całkowita wartość produkcji to ponad 11,5 mln PLN.

W gminie Krzyż nie funkcjonują gospodarstwa stawowe; gospodarstwo rybackie prowadzona jest na jeziorach

- Gospodarstwo Jeziorowe Jelenia Krew
- Gospodarstwo Jeziorowe Krzyżówki
- Okręg Nadnotecki PZW – użytkownik jezior: Perlite, Królewskie
- Jeziora Radzyń Średni i Mały – administrator Jerzy Bromski
- J. Jelenia krew – pow. 5,5 ha, linia brzegowa 810 m.
- J. Perlite – pow. około 8 ha, linia brzegowa 990 m.
- J. Kolendy Królewskie (Kłodno) – pow. 10 ha, linia brzegowa 1200 m.
- J. Łokacz – pow. 38,5 ha, linia brzegowa 3240 m.

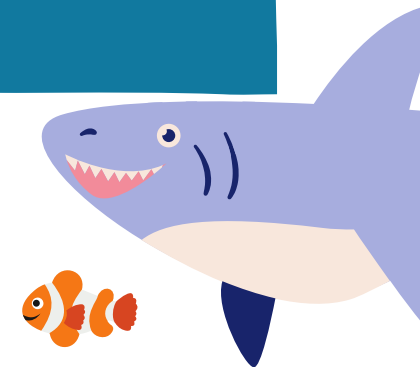
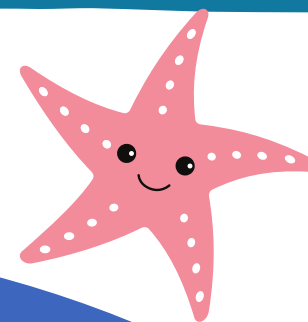
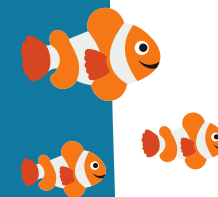
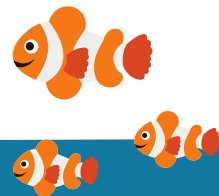
JEDZMY RYBY

SZCZUPAK FASZEROWANY PO POLSKU

1 kg szczupaka,
15 dag cebuli, 3 dag masła lub margaryny, 8 dag bułki czerstwej, 5 dag rodzynków,
5 dag tartego chrzanu, 2 jaja, mleko, 1 dag żelatyny, 30 dag włoszczyzny bez kapusty,
2 dag ketchupu, sól, pieprz, liść laurowy, ziele angielskie, ocet

Oczyszczzonego i wypatroszonego szczupaka umyć, oddzielić mięso od ości i skóry. Cebulę obrać, opłukać, drobno pokroić, usmażyć nie rumieniąc, zemleć razem z częścią mięsa z ryby oraz namoczoną w mleku i odcisniętą bułką. Następnie wymieszać z pozostałym pokrojonym w paseczki mięsem z ryby, opłukanymi rodzynkami, chrzanem i żółtkami doprawić do smaku, zawinąć w skórę ryby, potem w natłuszczoną płócienną serwetkę tak aby utworzył się walek, obwiązać nitką, włożyć do wywaru z warzyw, dodać przyprawy i gotować około 50 min. na małym ogniu. Po ugotowaniu wyjąć, położyć na stolnicy, obciążyć deseczką, wystudzić. Wywar (300 ml) przeceścić, połączyć z ketchupem, namoczoną i rozpuszczoną żelatyną oraz białkami, zakwaszyć octem, roztrząpać trzepaczką, zagotować, doprawić do smaku, przecedzić przez lnianą ściereczkę o luźnym splocie. Wystudzoną rybę odwinąć z serwetki, pokroić ukośnie w plastry grubości 1 cm, ułożyć na półmisku, udekorować i zalać tężącą galareta.

RYBACTWO W GMINIE SZYDŁÓWO

RYBACTWO

Gmina Szydłowo jest zasobna w wody powierzchniowe, które zajmują powierzchnię 317 ha, co stanowi 1,19 % jej obszaru. W tym: wody stojące 24 ha 7,6 %, wody płynące 249 ha 78,5 % (w tym jeziora przepływowe), rowy 44 ha 13,9 %. Wody płynące, są to liczne rzeki, strugi i mniejsze ciekły płynące przez tereny gminy. Najbardziej bogata w sieć rzeczna jest północnowschodnia część gminy. Znajdują się tam następujące rzeki: Gwda, Rurzyca, Pankawa, Piława, Dobrzyca, Głomia i Ruda (Piła). W południowej części gminy znajdują się: ciek Kotuń, Kanał Stobieński i Krępic. Zachodni fragment gminy odwadnia rzeka Łomnica, która płynie wzdłuż południowo-zachodniej granicy gminy Szydłowo. Powierzchnia wysoczyzny morenowej, u której stóp położone jest Szydłowo, charakteryzuje się niewielką ilością cieków, są to najczęściej rowy odwadniające, które zajmują w gminie 44 ha.

Bardzo mały jest udział wód stojących w ogólnej powierzchni wód (7,6 %), co jest wynikiem braku jezior w gminie. Największymi zbiornikami wód stojących oprócz niewielkich śródlęśnych jeziorek i prywatnych stawów hodowlanych są:

- Jezioro Skrzatusz o pow. ogólnej 11,88 ha; pow. lustra wody 9,13 ha.
- Jezioro Lachotka o pow. ogólnej 39,62 ha; pow. lustra wody 6,20 ha.

Wszystkie te zbiorniki obfitują w atrakcyjne pod względem wędkarskim gatunki ryb. Jeziorność gminy jest bardzo mała i wskaźnik ten wynosi 0,06 %. Daje się zauważyć wyraźny proces zaniku jezior. Powierzchnię wód stojących uzupełniają licznie występujące na wysoczyźnie morenowej oczka wodne (polodowcowe) i stawy. Są one ważnym elementem ekologicznym i retencyjnym.

Na terenie gminy Szydłowo znajdują się specjalne łowiska:

- Jezioro Żwirkowo w Krępku – Złota Kaczka
- Jezioro Lachotka - przy trasie Krępko – Tarnowo
- Zalew Koszyce

W gminie Szydłowo funkcjonują liczne gospodarstwa rybackie; poza swoją podstawową rolą jaką jest produkcja ryb mają duże znaczenie dla retencji wody na obszarze gminy, podnoszą walory krajobrazu i przyciągają liczne gatunki chronione zwierząt, nie zawsze z korzyścią dla gospodarki rybackiej. Gospodarstwa rybackie to w większości firmy oparte o pracę właściciela i jego rodziny. Część z nich boryka się z problemem następstwa w gospodarstwie; ciężka praca jaką jest rybactwo nie przyciąga młodego pokolenia. Część gospodarstw znalazła sposób na rozwój poszerzając swoją ofertę o łowiska i gastronomię.

Jezioro Kowale
Große See bei Seegenfelde

Jezioro Lachotka
Lachotken-See

Młode jesiorty w Tarnowie
Junge Större in Seegenfelde

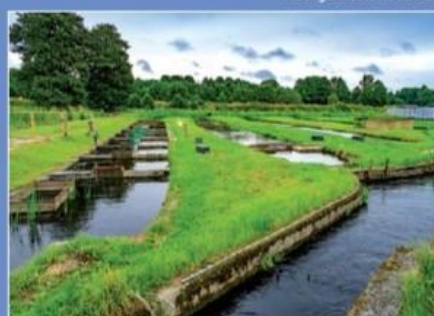
RYBACTWO

Stawy w Tarnowie
Teiche in Seegenfelde

Karmienie ryb w Kłodzie
Fischfüttern in Kłoda

Stawy pstrągowe w Tarnowie
Forellen - Teiche in Seegenfelde

Gospodarstwo Rybackie PSTRĄG TARNOWO
Ziemowit Pirtań, Tarnowo 16, 64-930 Szydłowo
tel. 67 216 02 36, www.pstrag.xd.pl

Gospodarstwo pstrągowe oparte na naturalnym zasileniu rzeki Dobrzy-
cy. Zajmuje się kompleksową hodowlą pstrąga alpejskiego oraz tęczowego
w pełnym cyklu hodowlanym. Na terenie gospodarstwa funkcjonuje rów-
nież sklep firmowy, restauracja rybna, wiata konferencyjno-biesiadna oraz
łowisko specjalne. Gospodarstwo powstało w roku 1991, zbudowane przez
Antoniego Pirtań. Prowadzone jest nadal jako gospodarstwo rodzinne.

Gatunki dominujące: pstrąg alpejski, pstrąg tęczowy. Pozostałe ga-
tunki: jesiort, tołpyga, karp, tilapia, sum, węgorz, sielawa, amur. Jedno
z największych łowisk specjalnych typu pstrągowego, Bogata oferta
rekreacyjno-rozrywkowa dla całych rodzin. Możliwość organizacji im-
prez okolicznościowych.

Gospodarstwo Rybackie „Tarnowo”, Eugeniusz Bogdan, Tarnowo 32,
64-930 Szydłowo, tel. 602 48 98 19

Gospodarstwo korzysta z wód rzeki Dobrzy-
cy dla chowu pstrągów
i jesiortów. Można zobaczyć tu pstrągi tęczowe i potokowe oraz kilka
gatunków ryb jesiortowatych: bielugi, jesiorty syberyjskie i rosyjskie,
sterlety i siewrugi.

Obiekt zbudowano w latach 1978- 1980, wykorzystując po raz
pierwszy w Polsce amerykańską konstrukcję stawu rynnowego tzw.
„raceway”. Obecny właściciel nabył go od Agencji Własności Rolnej
Skarbu Państwa w 1998 roku. Hodowane są ryby łososiowate: pstrąg
tęczowy, pstrąg potokowy; jesiortowate: bieluga, jesiort rosyjski, je-
siort syberyjski, sterlet, siewruga.

**Przedsiębiorstwo „Agricola” sp. z o.o. - Wiejski Ośrodek Edukacji
ku zrównoważonej przyszłości „Eurhope”-**

Gospodarstwo demonstracyjne ekologiczne i eko -akwakultura,
Krępko 65,64-930 Szydłowo, tel. 67 216 02 27, 507 950 823; gospo-
darstwo położone na rzece Rurzyca prowadzi produkcję rybacką, nad
Piławą prowadzona jest hodowla bydła.

Gospodarstwo Rybackie - Zarybieniowie Zdzisław Cebula, Kłoda 34,
64-930 Szydłowo, tel. 604 256 306

Malowniczo położone gospodarstwo w dolinie strugi Kręcicy. Sta-
wy założył obecny właściciel, zaczynając w 1998 r., dokupując okolicz-
ne łąki i stopniowo powiększając obszar gospodarstwa. Gospodaruje

na kompleksie 10 stawów różnej kategorii (przesadki I i II; zimochowy, magazyny i staw towarowy) łącznie ponad 14 ha lustra wody. Produkuje głównie materiał zarybienowy ryb reofilnych, karpiowatych i drapieżnych oraz niewielkie ilości ryby towarowej sprzedawanej sezonowo we własnym sklepie w Pile na ul. Okrężnej 12.

Produkuje głównie: jaź, kleń, lin, karaś pospolity i karp. Pozostałe gatunki: sandacz, okoń, szczupak. Ograniczone zwiedzanie obiektu ze względów sanitarnych tylko za zgodą właścicieli. Dodatkowo prowadzona jest hodowla bydła rasy szkockiej oraz gospodarstwo leśne iglaste.

Gospodarstwo Rybackie Kłoda, Edward Szarek, Stobno 118, 64-980 Trzcianka, tel. 607 664 208, www.ryby-stobno.pl

Gospodarstwo zajmuje powierzchnię ponad 47 ha, z czego około 25 ha stanowią karpiowe oraz pstrągowe stawy hodowlane położone wśród sosnowych lasów, łąk i pól co gwarantuje czyste powietrze, a odwiedzającym zapewnia relaks.

Całorocznie sprzedaje ryby żywe, świeże, patroszone, wędzone oraz filety. Oprócz produkcji ryb konsumpcyjnych okresowo prowadzi sprzedaż materiału zarybienowego. Dodatkowo w okresie od maja do września na terenie gospodarstwa funkcjonuje łowisko specjalne oraz smażalnia. Smażalnia oferuje zawsze świeżo smażone i wędzone ryby pochodzące z własnej hodowli. Gospodarstwo wybudowane zostało na nieużytkach. Rozpoczęcie budowy w 1990 r. Gatunki dominujące: karp królewski. Pozostałe gatunki: pstrąg, amur, tołpyga, sum, jesiota, pstrąg, lin, boleń, jaź, karaś, miętus, sandacz i szczupak.

PPPU-H „Leśnik”, Wojciech Rożek, Skrzatusz, Chrustowo 66, 64-850 Ujście, tel. 606 214 189, www.wrlesnik.pl

Gospodaruje na niewielkim Jeziorze Skrzatusz położonym na obrzeżach wsi o tej samej nazwie. Zezwolenia na połów można kupić u osób wskazanych na tablicy informacyjnej przy jeziorze.

Rancho Skrzatusz

Dwie wyspy – naturalny, malowniczy kompleks przyrodniczy o pow. ogólnej 12,9 ha, w tym pow. wód 3,4 ha. Obejmuje liczne bagna, torfowiska (kilkunastometrowe pokłady), kompleksy olszy czarnej, dęby – ponad 100 letnie drzewa pięknie położone z bogactwem flory i fauny. Gniazdują tu 4 rodziny żurawie, zimorodek, łabędzie, kaczki; częstymi gośćmi są sarny i dziki

Niewielkie kameralne łowisko działające od 2014 r. Hodowane gatunki: karp, tołpyga, okoń, szczupak, jesiota, węgorz. Właścicielem jest gospodarstwo agroturystyczne Rancho Skrzatusz.

RYBACTWO

Gospodarstwo „Agricola”
Fischzucht „Agricola”

Dwie wyspy
Dwie wyspy (Zwei Inseln)

Jesienne odłowy
Herbstlicher Fischfang

RYBACTWO

Stawy rybne w Róży Wielkiej
Karpfenteiche in Rose

Gospodarstwo Czapłno
Fischzucht in Zabelsmühl

Stawy Rybne Czapłno

Obiekt posiada 8 stawów o powierzchni ogroblowanej 36,31 ha, lustra wody 28,65 ha, które zasilają wody rzeki Rudy (Czaplicy). Stawy typu karpiowego.

Gospodarstwo prowadzi hodowlę ryb (karp, materiał zarybienowy sielawy, siei oraz szczupaka; ryby roślinożerne, inne ryby oraz produkty akwakultury), a także sprzedaż hurtową. W okresie przedświątecznym prowadzona jest tu sprzedaż detaliczna karpia.

Można tu również kupić materiał zarybienowy szczupaka, lina i karasia oraz wylęg sielawy, siei i szczupaka. Obiekt „Stawy Rybne Czapłno” został wybudowany w latach 60 –tych na nieużytkach rybackich i leśnych oraz na ruinach dawnego młyna. W 1993 roku obiekt przejęła spółka Zakład Rybacki w Wałcu.

Gatunek dominujący: karp. Pozostałe gatunki: narybek jesienny, szczupaka, lin, karaś. Obiekt stanowi obręb hodowlany Czapłno. Na terenie gospodarstwa istnieje ścieżka edukacyjna.

Ewenementem jest Łomnicka Struga – długa zaledwie na 22 kilometry, płynie z lasów na zachód od Róży Wielkiej w głębokiej dolinie. Północna krawędź doliny jest wyższa niż południowa i gwarantuje rozległe widoki na południowy brzeg Noteci. Głębokość doliny już u źródeł sięga 10 m, w okolicach Kępy już 20 metrów. Pierwsze 7 km biegu tej rzeczki są zazwyczaj suche. Dopiero od Róży zaczyna prowadzić stale wody; tu zaczynają się łąki i zarośla olszynowe. W przeszłości napędzała liczne młyny: Junkermuehle (leży na zboczu doliny Łomnickiej Strugi, nie na jej biegu), Rosenmuehle, Kapper Neumuehle, Obermuehle i Lemnitzmuehle. Obecnie w miejscach tych młynów funkcjonują gospodarstwa rybackie. Jednym z nich jest:

Gospodarstwo Rybackie Róża Wielka, Kazimierz Pęcherzewski, Róża Wielka 87, 64-930 Szydłowo, tel. 782 789 720

Przepięknie położone gospodarstwo w głębokiej dolinie niewielkiej Strugi Łomnickiej. Obecny wygląd tej doliny jest dziełem człowieka, wynikiem jego ciężkiej pracy. Powstały w ten sposób zespół stawów przyciąga dziką przyrodę, nad stawami krążą majestatycznie bieliki, rybołowy, kanie, oraz pojawiają się także niepożądane gatunki takie jak wydra, kormoran i czapla siwa. Stworzony dzięki dużej powierzchni wody mikroklimat doliny powoduje, że powietrze jest tu znacznie zdrowsze niż w pobliskich miejscowościach. Obiekt składa się z 11 stawów hodowlanych o łącznej powierzchni 12,5 ha. Stawy niezależne od siebie, zasilane z Łomnickiej Strugi i źródeł z własnych ujęć. Stawy

karpiove z dodatkowymi gatunkami (lin, amur, tołpyga, karaś pospolity, szczupak). Obecnie stawy produkują głównie materiał zarybieniowy (narybek, kroczek) oraz niewielkie ilości ryby konsumpcyjnej. Sprzedają wyłącznie hurtowa dla hodowców ryb.

Na terenie zajmowanym obecnie przez gospodarstwo były dawniej łąki gospodarzy z Róży Wielkiej; każdy posiadał kawałek łąki do wypasu swojej krowy; w miarę zaniku tradycyjnych form gospodarowania łąki te zostały zaniedbane, coraz więcej było zakrzaczeń i zadrzewień.

Oczyszczenie ich wymagało ogromnej pracy, właściciel każdego roku kopał jeden staw. Budowę stawów rozpoczęto w latach 1984-1985. Dolina Strugi Łomnickiej jest ewenementem na skalę regionu (na niewielkim cieku wodnym istnieje 7 gospodarstw rybactwa). Twórca obiektu, Kazimierz Pęcherzewski, budował stawy z własnych środków, jako gospodarstwo rodzinne. Gatunek dominujący: karp królewski, pozostałe gatunki: lin, amur, tołpyga, karaś pospolity, szczupak

Okręg Nadnotecki Polskiego Związku Wędkarskiego, użytkownik jezior; ul. Śniadeckich 136/4, 64-920 Piła, tel. 67 213 18 48 www.pzw.org.pl/pila

PZW na terenie Gminy Szydłowo zarządza poniższymi jeziorami:

- Jezioro Żwirkowe w Krępku (pow. 9,28 ha)
- J. Kowalskie w Tarnowie (pow. 3,59 ha)

JEDZMY RYBY

KARP Z GRZYBAMI PO CYSTERSKU

1 kg karpia,
5 dag cebuli, pietruszka, 30 dag borowików lub pieczarek,
5 dag masła lub margaryny, szklanka śmietany, łyżka mąki, sól, pieprz.

Przepis oryginalny z XVII wieku, dostosowany do współczesnej kuchni. Karpia pokrajać na dzwonka, posolić i odstawić na godzinę w chłodne miejsce. Pokrajać w drobną kostkę pietruszkę, cebulę, grzyby w plasterki. Włożyć rybę do rondla o grubym dnie, dodać jarzyny i grzyby, podlać wodą i gotować 20 minut. Następnie wlać śmietanę rozmieszaną z mąką, dodać masło, zagotować, osolić, przyprawić pieprzem do smaku. Podawać z makaronem lub kładzionymi kluskami oraz surówką z białej kapusty.

RYBACTWO

Wędkarz nad j. Kowale
Angler am Großen See

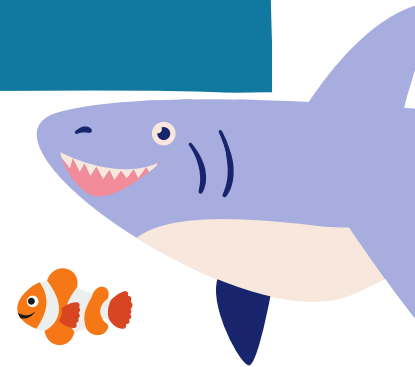
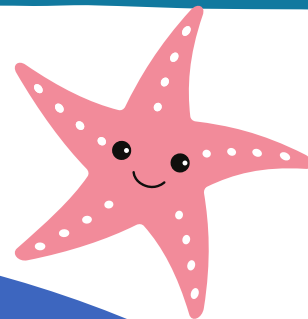
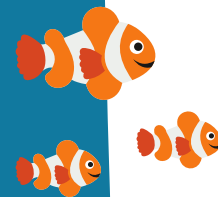
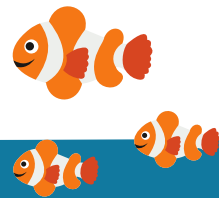

Jesienne odłowy w Kłodzie
Herbstlicher Fischfang in Kłoda

Jesienne odłowy
Herbstlicher Fischfang

RYBACTWO W GMINIE TRZCIANKA

Jezioro Straduńskie
Straduhner - See

Nad J. Logo
Am Logo - See

Leśne jezioro koło Stradunia
Waldsee bei Straduhner

RYBACTWO W GMINIE

Gmina Trzcianka jest bogata w jeziora, stawy, rzeki i ciekі - łącznie wody powierzchniowe zajmują 689 ha, co stanowi 1,8% powierzchni gminy. Największe i najbardziej znane jeziora położone są w rynnę jeziornej, ciągnącej się na długości 10 km od Smolarni po Trzciankę. Leżą w niej: jezioro Straduńskie, jezioro Logo, jezioro Sarcz i jezioro Okunie. W sumie na obszarze gminy znajduje się kilkadziesiąt jezior, oprócz wcześniej wymienionych, równie atrakcyjne dla wędkarzy są: jezioro Bukowo, jezioro Karpie, jezioro Bąblino, jezioro Moczytko, które obok funkcji rekreacyjnych pełnią również funkcję gospodarczą.

Jezioro Straduńskie

Powierzchnia 94,7 ha; głębokość 4-6 m; łowienie z brzegu i łodzi; występujące gatunki ryb: karp, leszcz, płoc, węgorz, okoń, szczupak, sandacz, lin, tołpyga, karaś srebrny

Jezioro Logo

Powierzchnia 61,9 ha; głębokość 5-7 m; łowienie z brzegu z łodzi można łowić nocą; występujące gatunki ryb: karp, leszcz, płoc, wzdręga, węgorz, okoń, szczupak, sandacz, lin, tołpyga, karaś srebrny

Jezioro Sarcz

Powierzchnia 52,07 ha; głębokość 4-8 m; łowienie z brzegu i łodzi; występujące gatunki ryb: karp, leszcz, płoc, wzdręga, węgorz, okoń, szczupak, sandacz, lin, tołpyga, karaś srebrny

Jezioro Okunie

Powierzchnia 9,77 ha; głębokość 4-8 m; występujące gatunki ryb: lin, szczupak, węgorz, leszcz, karaś, płoc, amur, karp

Jezioro Moczytko

Powierzchnia 7,20 ha; głębokość do 4 m; występujące gatunki ryb: lin, szczupak, sandacz, karaś, amur, karp, leszcz, węgorz, płoc

Jezioro Bąblino

Pow: 9,85 ha; długość 625 m; szerokość 220 m; głębokość 4 m; występujące gatunki ryb: szczupak, amur, karp, karaś, lin, węgorz, leszcz, płoc

STAWY HODOWLANE:

Gospodarstwo Rybackie Stobno, Adam Szarek Stobno 118, 64-780 Trzcianka, tel. 67 216 31 11, 607 664 208

Gospodarstwo wybudowane na nieużytkach. Rozpoczęcie budowy - 1990 r. Wykorzystuje wody Krępic, na której w górnym biegu leży gospodarstwo zarybieniowe Pana Z. Cebuli. Gospodarstwo zajmuje powierzchnię ponad 47 ha, z czego około 25 ha stanowią karpiove oraz pstrągowe stawy hodowlane położone wśród sosnowych lasów, łąk i pól co gwarantuje czyste powietrze, a odwiedzającym zapewnia relaks. Całorocznie sprzedaje ryby żywe, świeże, patroszone, wędzone oraz filety. Oprócz produkcji ryb konsumpcyjnych okresowo prowadzi sprzedaż materiału zarybieniowego. Dodatkowo w okresie od maja do września na terenie gospodarstwa funkcjonuje łowisko specjalne oraz smażalnia. Smażalnia oferuje zawsze świeżo smażone i wędzone ryby pochodzące z własnej hodowli.

Gatunki dominujące: karp królewski; Pozostałe gatunki: pstrąg, amur, tołpyga, sum, jesiote, pstrąg, lin, boleń, jaź, karaś, miętus, sandacz i szczupak.

Gospodarstwo Rybackie Kępa-Łomnica, Zdzisław Sokołowski Kępa 24, 64-980 Trzcianka, tel. 669 999 090, 669 999 061

Obiekt obejmuje 8 niezależnych stawów, zlokalizowanych w dolinie rzeki Łomnicy. Stawy karpiove, zasilane kaskadowo wodą z rzeki Łomnicy. Produkcja materiału zarybieniowego, hodowla ryb konsumpcyjnych, łowisko specjalne. Sprzedaż bezpośrednia i hurtowa. Historia: Stawy wybudowane w latach 1985-1987 i od tego czasu eksploatowane. Typowe gospodarstwo rodzinne.

Gatunki dominujące: karp, lin, szczupak, amur, karaś; Pozostałe gatunki: pstrąg, raki. Turystyka ornitologiczna. Sporty: strzelectwo, łucznictwo, przejazdy konne, motocross, quady. Wystawy historyczne i imprezy towarzyszące.

Gospodarstwo Rybackie 4 Dęby, Jerzy Zbierajewski Łomnica Folwark 13, tel. 607 152 420

Powierzchnia 35 ha, z tego 14 ha stanowią stawy rybne. Krajobraz otaczający stanowią malownicze pagórki, pola, łąki, lasy. Idealne miejsce do odpoczynku z dala od miejskiego zgiełku. Stawy zasilane głównie wodami podziemnymi, co w połączeniu z ekstensywnym i naturalnym sposobem produkcji wpływa na świetną kondycję i niepowtarzalny smak ryb. Stawy zarybiane takimi gatunkami jak: pstrąg, karp, amur, szczupak, sandacz, lin, sum, leszcz, karaś, jaź, okoń, płoc. Podchów ryb oraz hodowla ryb konsumpcyjnych. Sprzedaż bezpośrednia, sprzedaż hurtowa, detaliczna.

Historia: Tworzenie gospodarstwa rozpoczęto w 2002 roku. Systematycznie rozbudowywane. Gospodarstwo rodzinne. Gatunki

Gospodarstwo rybackie 4 Dęby
Fischzucht 4 Dęby (4 Eichen)

Gospodarstwo rybackie Stobno
Fischzucht in Stöwen

Pomost na jeziorze Sarcz
Der Steg auf dem Zasker - See

Gospodarstwo rybne w Teresinie
Fischzucht in Theresia

Gospodarstwo rybne w Teresinie
Fischzucht in Theresia

Gospodarstwo rybne w Teresinie
Fischzucht in Theresia

dominujące: karp, lin, karaś, szczupak; Pozostałe gatunki: pstrąg, amur, sandacz, sum, leszcz, jaź, okoń, płóc, tołpyga, sieja.

Infrastruktura turystyczna w gospodarstwie: wiata biesiadna, punkt obsługi łowiska, grill, ognisko, plaża z punktem kąpiel, zaplecze sanitarne dostosowane do osób niepełnosprawnych. W ofercie gospodarstwa: całoroczna sprzedaż ryb, łowisko specjalne, organizacja imprez, usługi agroturystyczne, wędzenie ryb, smażalnia. Możliwość obserwacji wielu gatunków ptaków i zwierząt, podziwiania piękna przyrody.

Aquabiofarm Łomnica-Młyn Łomnica 3, 64-980 Trzcianka, www.aquabiofarm.eu

Nowoczesne gospodarstwo rybne zajmujące się hodowlą i produkcją ryb oraz organizmów wodnych. Korzysta z wód rzeki Łomnicy. Gospodarstwo zajmuje powierzchnię 87 ha. Celem gospodarstwa jest produkcja ryb najwyższej jakości pod względem biologicznym i smakowym, z zachowaniem najwyższych standardów. Aquabiofarm jest jedyną w Polsce firmą nagrodzoną międzynarodowym certyfikatem jakości chowu i hodowli ryb słodkowodnych oraz organizmów wodnych, z zachowaniem najwyższych standardów higienicznych i ochrony środowiska naturalnego, wydanym przez Branżowe Centrum Badań i Certyfikacji 25.12.2012. Konsultacje z wiodącymi firmami w Polsce i za granicą pozwoliły stworzyć nowoczesne gospodarstwo rybne. Zostało ono zaprojektowane i wykonane przy użyciu najnowocześniejszej technologii światowej. Korzysta ze środków pomocowych programu „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004-2006” oraz „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007- 2013”.

Dewizą gospodarstwa jest **jakość a nie ilość** - co oznacza, że chce się porównywać z najlepszymi, a nie z największymi.

Gospodarstwo Rybne Teresin Teresin 37, 64-780 Trzcianka, tel. 505 059 162, 604 696 049

Gospodarstwo Rybne Teresin posiada trzy obiekty hodowlane: Teresin, Biała oraz Gębice o łącznej powierzchni 26 ha. Główny źródłem zasilania wody w obiekcie Teresin jest rzeka Trzcinka. Stawy typu karpiego, na których główna produkcja to materiał zarybieniowy oraz ryby konsumpcyjne. Na terenie Gospodarstwa dla Gości udostępnione są dwa rodzaje łowisk (pstrągowe i na stawie karpiego), wiata grillowa oraz wędzarnia. Prowadzi całoroczną sprzedaż ryb, detaliczną oraz hurtową. Historia: Budowę Gospodarstwa Rybnego w Teresinie rozpoczęto w 1999 roku. W chwili obecnej obiekt ma powierzchnię 16 ha. Obiekt Gębice o powierzchni 2 ha powstał w 2012 roku,

natomiast w roku 2014 do użytkowania oddany został obiekt w Białej o powierzchni 8 ha. Jest to typowe gospodarstwo rodzinne.

Gatunki dominujące: karp, pstrąg, sandacz Pozostałe gatunki: lin, karaś, amur, tołpyga, jesiota, szczupak, sum.

Okręg Nadnotecki Polskiego Związku Wędkarskiego – użytkownik jezior ul. Śniadeckich 136/4, 64-920 Piła, tel. 67 213 18 48, www.pzw.org.pl/pila

Okręg nadnotecki jest użytkownikiem następujących jezior: Sarcze, Bąblino, Mositko, Okunie. Pozwolenia na wędkowanie na wodach PZW można nabyć w siedzibie w Pile.

MDW E 70

Po pierwszym rozbiórce Polski, król pruski Fryderyk II, rozpoczął realizację swego pomysłu budowy kanału Brda – Noteć łączącego drogą wodną Berlin i Królewiec. Miała to być droga zaopatrzenia armii pruskiej oraz konkurencja dla polskiego wówczas Gdańska. Pierwszy odcinek drogi wodnej o długości 26 km wybudowano w latach 1772 -1774. Ze względu na to, że pierwsza droga wodna była mało sprawna, na przełomie XVIII i XIX wieku przebudowano część śluz na murowane z cegły. Następnie ważne przebudowy przeprowadzono w latach 1840-52. Dolną Noteć kanalizowano w latach 1873-82; początkowo realizacja ta była wykonana wadliwie, więc od 1891 roku rozpoczęto jej korektę. Wyprostowano wtedy bieg rzeki i wybudowano część śluz w kamieniu i cegle, między innymi śluzę w Drawsku. Kolejne usprawnienia drogi wodnej przeprowadzono na początku XX wieku, wykonano wtedy jazy na odcinku Lipica - Krzyż. Po pierwszej wojnie światowej kanał bydgoski znalazł się w Polsce, a reszta drogi wodnej Wisła - Odra została wzdłuż osi przecięta granicą państwa, co osłabiło jej znaczenie. Pomimo to uznano ją za najsprawniejszą i najpiękniejszą sztuczną drogę Rzeczypospolitej. Drogę tę obsługiwały dwie załogi - po południowej stronie polska, po północnej niemiecka.

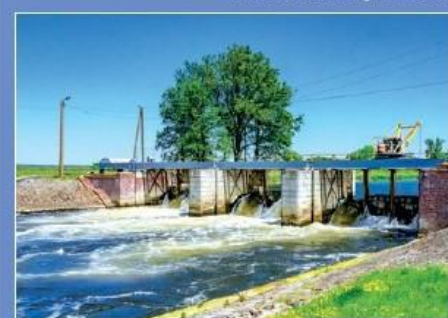
W dzisiejszych czasach Noteć, stanowiąca częściowo wschodnią granicę Gminy Trzcianka jest częścią MDW E 70. Międzynarodowa Droga Wodna MDW E -70 to projekt łączący zachodnią Europę z Kaliningradem. Rozpoczyna się w Rotterdamie i aż do granic Polski spełnia wymagania stawiane tego typu drogom wodnym (dostępna dla statków długości 80 metrów i 9,5 metra szerokości). W Polsce prowadzi ona dolną Odrę, Wartę i Notecią, dalej przez Kanał Bydgoski Wisłę. W naszym kraju droga wodna spełnia wymagania niższej klasy (szerokość szlaku wodnego 16 do 25 metrów, gwarantowana głębokość zaledwie 1,2 - 1,5 metra, prześwity pod mostami 3,5 - 4 metry). Na Noteci leżącej na MDW E 70 znajduje się 28 stopni wodnych (najnowszy z nich oddany w 1999 r. to śluza Czersko Polskie

W czarnkowskiej marini
In czarnikauer Marina

Łódź turystyczna na Noteci
Touristen Boot auf der Netze

Jaz na Noteci
Stauwehr an der Netze

Na noteckiej śluzie w Walkowicach
Auf der Netze - Schleuse in Walkowitz

Na noteckiej śluzie w Romanowie
Auf der Netze - Schleuse in Romanshof

Na noteckiej śluzie w Nowem
Auf der Netze - Schleuse in Nowe

w Bydgoszczy). Pozostałe pochodzą z przełomu XIX/XX w. i są atrakcyjnym zabytkiem techniki. Przetrwwały dziejowe zawieruchy w stanie prawie niezmienionym. Nadal otwieranie i zamykanie bram na śluzach odbywa się ręcznie. Na Dolnej Noteci funkcjonuje 14 śluz, w tym 11 na obszarze NGR.

Na odcinku MDW E 70 przebiegającym przez Gminę Trzcianka leżą śluzy nr 12, 13 i 14. Na obszarze NGR spotkamy łącznie 11 śluz. Są to:

- **Krzyż** – śluza nr 22 (176,20 km). Spad 1,85 m. Śluza stanowi dogodnie miejsce postojowe, istnieje możliwość pobrania wody i prądu. Obiekt wybudowano w 1913 r. tel. 67 256 42 54
- **Drawsko** – śluza nr 21 (170,97 km). Spad 1,6 m. Obiekt wybudowano w 1898 r., tel. 67 256 96 41
- **Wieleń** – śluza nr 20 (161,50 km). Spad 1,93 m. Obiekt wybudowano w 1913 r., tel. 67 256 10 65
- **Wrzeszczyna** – śluza nr 19 (155,53 km). Spad 1,55 m. Obiekt wybudowano w 1913 r., tel. 67 256 10 96
- **Rosko** – śluza nr 18 (148,84 km). Spad 1,53 m. Siedziba Nadzoru Wodnego w Lipicy. Obiekt wybudowano w 1898 r., tel. 67 256 37 27
- **Mikołajewo** – śluza nr 17 (143,14 km). Spad 1,97 m. Obiekt wybudowano w 1913 r., tel. 67 255 18 13
- **Pianówka** – śluza nr 16 (136,21 km). Spad 2,18 m. Obiekt wybudowano w 1915 r., tel. 67 255 31 96
- **Lipica** – śluza nr 15 (128,33 km). Spad 1,69 m. Obiekt wybudowano w 1895 r., tel. 67 255 16 06
- **Romanowo** – śluza nr 14 (122,66 km). Spad 1,59 m. Obiekt wybudowano w 1912 r., tel. 606 774143
- **Walkowice** – śluza nr 13 (117,73 km). Spad 1,84 m. Obiekt wybudowano w 1913 r., tel. 606 77 41 42
- **Nowe** – śluza nr 12, (111,86 km). Spad 1,71 m. Obiekt wybudowano w 1896 r. Przy jazie niemiecki bunkier z lat przed II Wojną Światową.

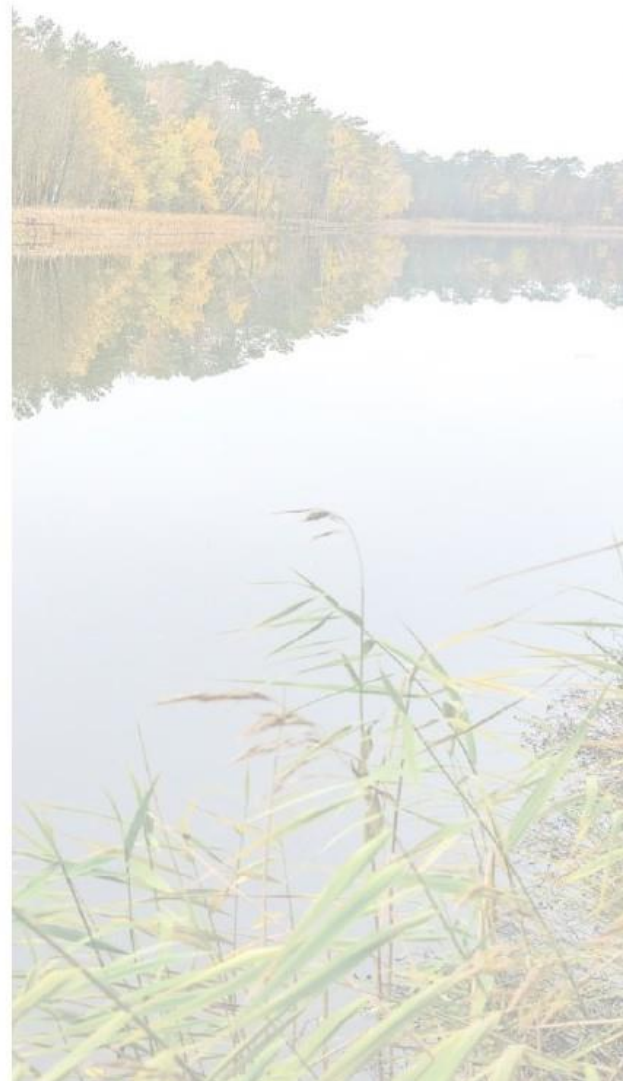

KARP BOSMAŃSKI

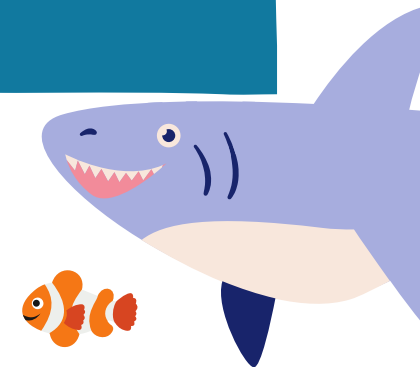
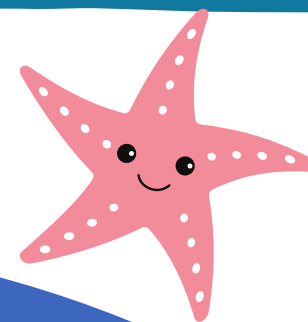
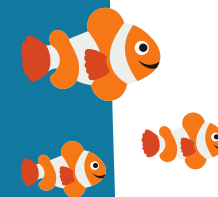
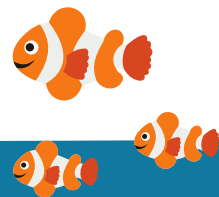
JEDZMY RYBY

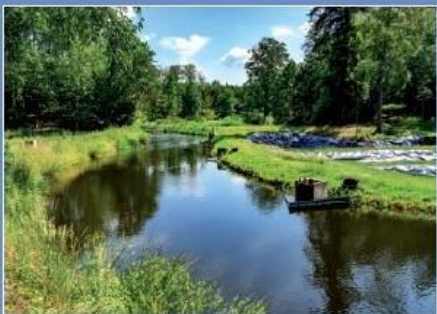
1 kg karpia,
oliwa, mąka, 200 ml śmietany, 200 ml białego wytrawnego wina,
4 dag rodzynków, 5 dag tartego chrzanu, sól, pieprz, sok z cytryny

Oczyszczoną i wypatroszoną rybę umyć, pokroić wzdłuż na połówkę, następnie na porcje, posypać przyprawami i mąką usmażyć, usunąć ości, zalać winem i pozostawić w chłodzarni na 12 godzin. Śmietankę oziębic, ubić, wymieszać z chrzanem i opłukanymi rodzynkami, doprawić do smaku, połączyć z winą ryby, udekorować.

RYBACTWO W GMINIE WIELEŃ

Stawy w Kuźniczce
Teiche in Kottenhammer

Pozostałości dawnego młyna w Kuźniczce
Überreste der alten Mühle in Kottenhammer

Dawny staw młyński w Kuźniczce
Alter Mühlenteich in Kottenhammer

RYBACTWO W GMINIE WIELEŃ

Na obszarze Gminy funkcjonują dwa gospodarstwa rybackie, oraz użytkowane rybacko są jeziora zarządzane przez PZW.

- **Ośrodek Hodowli Pstrąga „Kuźniczka”** Paweł Raczkowski, Jaryń 13, 64-730 Wieleń tel. 67 256 14 36, 692 416 811, www.ryby-raczkowski.pl

Rodzinne Gospodarstwo Rybackie, założone przez nieżyjącego już Pana Marka Raczkowskiego. W miejscu, gdzie od ponad 300 lat działał młyn na Bukówce (założony w 1795 r. jako Nowy Młyn, w latach 50-tych XX w. zaprzestał pracy) na bazie dawnego stawu młyńskiego utworzono kilka małych przepływowych stawów pstrągowych. W stawie młyńskim za czasów działania młyna hodowano karpie, obecnie służy on do spiętrzania wody na potrzeby mniejszych stawów. Całość leży w malowniczej wąskiej dolinie Bukówki obramowanej stromymi zboczami. Również tutaj, podobnie jak w całej Polsce dają się we znaki braki wody; Bukówka prowadzi jej coraz mniej, poziom rzeki jest niższy o kilkadziesiąt centymetrów w stosunku do lat ubiegłych.

Mała ilość wody doprowadziła do ograniczenia produkcji gospodarstwa, obecnie hodowane są tu samice pstrąga z przeznaczeniem na produkcję krocza. Tarło pstrąga odbywa się na przełomie grudnia/stycznia, pozyskana wówczas ikra umieszczana jest w specjalnych słojach i odpowiednich warunkach cieplnych produkowany jest narybek. Narybek produkowany w gospodarstwie wpuszczany jest m.in. do jezior i rzek leżących na terenie Drawieńskiego Parku Narodowego. Na terenie Kuźniczki mieszczą się również zimochowy dla karpia hodowanych w stawach karpowych na dopływie Bukówki - Strudze Zdrojek. Ze starego młyna pozostał dawny jaz spiętrzający wodę Bukówki o wysokości prawie 3 metry, dawna turbina wytwarzająca energię elektryczną oraz resztki cmentarzyka dawnych młynarzy; ostatni z nich pochowany został w 1942 r.

Położenie wśród lasów Puszczy Drawskiej, z dala od cywilizacji przyciąga licznych nieproszonych gości – wydry i bobry wyrządzających znaczne szkody w gospodarstwie. Oba ciekł wodne, zarówno Bukówka jak i Zdrojek objęte są ochroną w ramach obszaru Natura 2000 Dolina Bukówki. Na Zdrojku istniał założony w 1689 roku Młyn Zdrojek. Dziś pozostał po nim tylko jaz spiętrzający dawny staw młyński. Pozostałe stawy utworzono powyżej stawu młyńskiego w ostatnich latach, podchodzą one prawie pod źródła wypływające ze stromych zboczy głębokiej doliny. Są one własnością Lasów Państwowych, gospodarstwo w Kuźniczce dzierżawi je i prowadzi hodowlę karpia.

- Okręg Nadnotecki Polskiego Związku Wędkarskiego – użytkownik jezior ul. Śniadeckich 136/4, 64-920 Piła, tel. 67 213 18 48 www.pzw.org.pl/pila
- Na terenie gminy PZW użytkuje J. Dzierżąno o pow. 34 ha; oraz odcinek rzeki Bukówki
- **Gospodarstwo Rybackie Hamrzysko**, Jerzy Karczewski tel. 67 255 78 11, 785 392 226

Wzorcowe w opinii rybaków Nadnoteckiej Grupy Rybackiej gospodarstwo rybackie, w którym wszystko prowadzone jest jak trzeba. Tradycje rybactwa sięgają ubiegłych wieków, kiedy to spiętrzone wody na niewielkim cieku dopływie Miały.

Powstałe w ten sposób stawy karpowe mają imponujące jak na warunki NGR rozmiary; na mapach turystycznych opisywane są jako jezioro Hamrzyskie. Nad największym z nich wznosi się dawny dworek myśliwski Hochbergów właścicieli dóbr w Kruczu i Goraju.

Stawy przylegają do wsi Hamrzysko a przez ich teren prowadzą lokalne ścieżki łączące okolice wsi. Poza dużymi stawami na terenie gospodarstwa jest kilka mniejszych.

Gospodarstwo nie narzeka na brak wody; problemem jest coraz niższa opłacalność hodowli karpia, konkurencja zagraniczna oraz brak chętnych do pracy w rybactwie.

MDW E 70

Po pierwszym rozbiórze Polski, król pruski Fryderyk II, rozpoczął realizację swego pomysłu budowy kanału Brda – Noteć łączącego drogą wodną Berlin i Królewiec. Miała to być droga zaopatrzenia armii pruskiej oraz konkurencja dla polskiego wówczas Gdańska. Pierwszy odcinek drogi wodnej o długości 26 km wybudowano w latach 1772-1774. Ze względu na to, że pierwsza droga wodna była mało sprawna, na przełomie XVIII i XIX wieku przebudowano część śluz na murowane z cegły. Następne ważne przebudowy przeprowadzono w latach 1840-52. Dolną Noteć kanalizowano w latach 1873-82; początkowo realizacja ta była wykonana wadliwie, więc od 1891 roku rozpoczęto jej korektę. Wprostowano wtedy bieg rzeki i wybudowano część śluz w kamieniu i cegle, między innymi śluzę w Drawsku. Kolejne usprawnienia drogi wodnej przeprowadzono na początku XX wieku, wykonano wtedy jazy na odcinku Lipica - Krzyż. Po pierwszej wojnie światowej Kanał Bydgoski znalazł się w Polsce, a reszta drogi wodnej Wisła - Odra została wzdłuż osi przecięta granicą państwową, co osłabiło jej znaczenie. Pomimo to uznano ją za najsprawniejszą i najpiękniejszą sztuczną drogę

Jezioro Hamrzysko – duży staw rybny
Hamrzysko – See – großer Fischteich

Nad stawem w Hamrzysku
Am Teich in Hamrzysko

Leśny staw w Hamrzysku
Waldteich in Hamrzysko

Noteć w Drawsku
Netze in Dratzig

Śluza Wieleń
Schleuse Filehne

Pchacz na Noteci
Schubbot auf der Netze

Rzeczypospolitej. Droge tę obsługiwały dwie załogi - po południowej stronie polska, po północnej niemiecka.

W dzisiejszych czasach Noteć, płynąca przez Gminę Wieleń jest częścią MDW E 70. Międzynarodowa Droga Wodna MDW E -70 to projekt łączący zachodnią Europę z Kaliningradem. Rozpoczyna się w Rotterdamie i aż do granic Polski spełnia wymagania stawiane tego typu drogom wodnym (dostępna dla statków długości 80 metrów i 9,5 metra szerokości). W Polsce prowadzi ona dolną Odrą, Wartą i Notecią, dalej przez Kanał Bydgoski Wisłą. W naszym kraju droga wodna spełnia wymagania niższej klasy (szerokość szlaku wodnego 16 do 25 metrów, gwarantowana głębokość zaledwie 1,2 - 1,5 metra, prześwity pod mostami 3,5 - 4 metry). Na Noteci leżącej na MDW E 70 znajduje się 28 stopni wodnych (najnowszy z nich oddany w 1999 r. to śluza Czersko Polskie w Bydgoszczy). Pozostałe pochodzą z przełomu XIX/XX w. i są atrakcyjnym zabytkiem techniki. Przetrwwały dziejowe zawieruchy w stanie prawie niezmienionym. Nadal otwieranie i zamykanie bram na śluzach odbywa się ręcznie. Na Dolnej Noteci funkcjonuje 14 śluz, w tym 11 na obszarze NGR.

Na odcinku MDW E 70 przebiegającym przez Gminę Wieleń leżą śluzy nr 18, 19 i 20. Na całym obszarze NGR spotkamy łącznie 11 śluz. Są to:

- **Krzyż** - śluza nr 22 (176,20 km). Spad 1,85 m. Obiekt wybudowano w 1913 r. tel. 67 256 42 54
- **Drawsko** - śluza nr 21 (170,97 km). Spad 1,6 m. Obiekt wybudowano w 1898 r., tel. 67 256 96 41
- **Wieleń** - śluza nr 20 (161,50 km). Spad 1,93 m. Obiekt wybudowano w 1913 r., tel. 67 256 10 65
- **Wrzeszczyna** - śluza nr 19 (155,53 km). Spad 1,55 m. Obiekt wybudowano w 1913 r., tel. 67 256 10 96
- **Rosko** - śluza nr 18 (148,84 km). Spad 1,53 m. Siedziba Nadzoru Wodnego w Lipicy. Obiekt wybudowano w 1898 r., tel. 67 256 37 27
- **Mikołajewo** - śluza nr 17 (143,14 km). Spad 1,97 m. Obiekt wybudowano w 1913 r., tel. 67 255 18 13
- **Pianówka** - śluza nr 16 (136,21 km). Spad 2,18 m. Obiekt wybudowano w 1915 r., tel. 67 255 31 96
- **Lipica** - śluza nr 15 (128,33 km). Spad 1,69 m. Obiekt wybudowano w 1895 r., tel. 67 255 16 06
- **Romanowo** - śluza nr 14 (122,66 km). Spad 1,59 m. Obiekt wybudowano w 1912 r., tel. 606 774 143
- **Walkowice** - śluza nr 13 (117,73 km). Spad 1,84 m. Obiekt wybudowano w 1913 r., tel. 606 77 41 42
- **Nowe** - śluza nr 12 (111,86 km). Spad 1,71 m. Obiekt wybudowano w 1896 r. Przy jazie niemiecki bunkier z lat przed II Wojną Światową.

